

ПРВА ОСНОВНА ШКОЛА КРАЉА ПЕТРА ДРУГОГ

УЖИЦЕ

ШКОЛСКИ ПРОГРАМ

ЗА ОБАВЕЗАНИ ИЗБОРНИ ПРЕДМЕТ

ВЕРСКА НАСТАВА (ПРАВОСЛАВНИ КАТИХИЗИС)

ШЕСТИ РАЗРЕД

ОСНОВНОГ ОБРАЗОВАЊА И ВАСПИТАЊА

Време трајања програма: од 2022/2023. до 2025/2026. године

АКТИВ НАСТАВНИКА ВЕРСКЕ НАСТАВЕ

Предмет:Верска настава (православни катихизис)

Разред: шести

Годишњи фонд часова: 36

Недељни фонд часова: 1

Циљ наставе православног катихизиса (веронауке) у основном образовању и васпитању јесте да пружи целовит православно поглед на свет и живот, уважавајући две димензије: историјски хришћански живот (историјску реалност Цркве) и есхатолошки (будући) живот (димензију идеалног). То значи да ученици систематски упознају православну веру у њеној доктринарној, литургијској, социјалној и мисионарској димензији, при чему се хришћанско виђење живота и постојања света излаже у веома отвореном, толерантном дијалогу са осталим наукама и теоријама о свету, којим се настоји показати да хришћанско виђење (литургијско, као и подвижничко искуство Православне Цркве) обухвата сва позитивна искуства људи, без обзира на њихову националну припадност и верско образовање.

Ред. број	НАСТАВНА ТЕМА	обрада	утврђивање	вежба	систематизација	укупно
I	УВОД	1	/	/	/	1
II	ПРИПРЕМА СВЕТА ЗА ДОЛАЗАК СИНА БОЖЈЕГ	3	2	/	/	5
III	УВОД У НОВИ ЗАВЕТ	3	2	/	/	5
IV	БОГОЧОВЕК – ИСУС ХРИСТОС	12	3	/	2	17
V	ЦРКВА ДУХА СВЕТОГ	5	2	/	1	8

Кључни појмови садржаја у оквиру тематских области:

Припрема света за долазак Сина Божијег: Јевреји, Месија, Стари Завет, мит, религија...

Увод у Нови Завет: Откровење, вере, Јеванђеље, Библија, Апостоли...

Богочовек Исус Христос: Бог, Света Тројица, празници...

Црква Духа Светога: Литургија, саборност, причешће, вера, православље, Црква...

Ре-дни број	Исходи	Теме/области	Садржаји програма	Међупредметне компетенције	Начин и поступци остваривања програма
I	По завршетку теме ученик ће моћи да: <ul style="list-style-type: none">Сагледа садржаје којима ће се бавити настава Православног катихииса у току 6.разреда основне школе;	УВОД	Циљ наставе у 6. разреду јесте да се покаже да је Син Божији постао нови Адам, преко кога се остварује јединство створене природе и Бога. У контексту догађаја везаних за Христа треба ученицима скренути пажњу на слободу, како Бога, тако и	<i>Компетенција за учење</i> <ul style="list-style-type: none">Има позитиван и одговоран однос према учењу. <i>Комуникација</i>	Катихизација као литургијска делатност-заједничко је дело катихете (вероучитеља) и његових ученика. Катихета (вероучитељ) би требало стално да има науму да катихеза не постоји ради гомилања информација („знања о вери“), већ као настојање да се учење и искуство

	<ul style="list-style-type: none"> • моћи да уочи какво је његово предзнање из градива Православног катихизиса обрађеног у претходном разреду школовања. 		<p>човека, као кључног елемента у остварењу јединства Бога и тварне природе у коме створена природа превазилази смрт. Треба нагласити, такође, да се у случају Христа слобода човека у односу на Бога изражава као вера у Бога Оца и његово обећање, односно као љубав према Богу Оцу која кроз Литургију чини присутним у историји оно што нам је Бог обећао да ће се десити на крају, а то је Царство Божије.</p> <p>Ово треба довести у везу са дефиницијом вере код ап. Павла (Јев.11,1 и даље), коју он поистовећује са љубављу, односно са Литургијском заједницом (1Кор. 12-13).</p> <ul style="list-style-type: none"> - Црква је конкретна литургијска заједница; - Литургија је заједница многих људи и природе са Богом Оцем кроз једног човека – Христа; - Христос као јединство Бога и човека; - Структура Литургије (Епископ, свештеници, ђакони и народ); - Христос је присутан у Литургији као служитељ који приноси природу Богу Оцу; - Црква као икона Раја и будућег Царства; - Одбијање првог човека Адама да 	<ul style="list-style-type: none"> •Уважава саговорника реагујући на оно што говори, а не на његову личност. <p><i>Сарадња</i></p> <ul style="list-style-type: none"> •доприноси решавању разлика у мишљењу и ставовима поштујући друге као равноправне чланове тима или групе. <p><i>Компетенција за целоживотно учење</i></p> <ul style="list-style-type: none"> – уме да процени степен у ком је савладао претходно градиво. 	<p>Цркве лично усвоје и спроведу у живот кроз слободно учешће у богослужбеном животу Цркве.</p> <p>На почетку сваке наставне теме ученике би требало упознати са циљевима и исходима наставе, садржајима по темама, начином остваривања програма рада, као и са начином вредновања њиховог рада.</p> <p><i>Врсте наставе</i></p> <p>Настава се реализује кроз следеће облике наставе:</p> <ul style="list-style-type: none"> • теоријска настава (34 часова) • практична настава (2 часа) <p><i>Место реализације наставе</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Теоријска настава се реализује у учионици; • Практична настава се реализује у цркви – учешћем у литургијском сабрању.
--	---	--	--	--	--

			<p>сједини створену природу с Богом (човеков пад и последице тога – првородни грех);</p> <ul style="list-style-type: none"> - Црква у хришћанској архитектури (православни храм и литургијска структура); - Праћење литургијско–богослужбеног циклуса; - Упознавање са садржајем Светог Писма и Житија Светих; - Упознавање са православним уметничким наслеђем. 		
II	<ul style="list-style-type: none"> • моћи да каже да су Јевреји пред долазак Месије били под Римском окупацијом и да су међу њима постојале поделе; • моћи да препозна да су Јевреји очекивали Месију на основу старозаветних пророштава; • моћи да преприча живот Светог Јована Претече и Крститеља Господњег и каже да је он припремао народ за долазак Христа; • моћи да доживи врлински живот и покајање као припрему за сусрет са Христом. 	ПРИПРЕМА СВЕТА ЗА ДОЛАЗАК СИНА БОЖИЈЕГ	<p>Теме: Тајна Христова..., Христос је Син Божији који је постао човек..., треба реализовати кроз опис Христовог живота забележеног у Јеванђељима и одлукама 1. и 4. Васељенског сабора, али виђеног, протумаченог из литургијске перспективе. Теме се показује да је догађај “Христос” истовремено јединство многих преко једног првог Богом, као и то да је Исус Христос конкретна личност у којој је поново остварена заједница створене природе с Богом, због чега је Исус Христос једини спаситељ света, присутан у догађају заједништва с Богом и са људима. На овај закључак нас упућује литургијско виђење Христа. На овај начин Христос престаје да буде индивидуа, и постаје оно што јесте - личност која да би постојала</p>	<p><i>Компетенција за учење</i></p> <ul style="list-style-type: none"> •Мотивисан је и оспособљен да самостално планира, организује, спроводи и вреднује учење; разликује битно од небитног, изражава и образлаже идеје. <p><i>Естетичка компетенција</i></p> <ul style="list-style-type: none"> •Препознаје и развија сопствене стваралачке способности и креативност у свим уметничким и неуметничким 	<p>Током реализације програма наставе и учења примењиваће се следећи поступци, начини и облици рада:</p> <p>-Уводне часове требало би осмислити тако да допринесу међусобном упознавању ученика, упознавању ученика с циљевима, исходима, наставним садржајима, али и тако да наставник стекне почетни увид у то каквим предзнањима и ставовима из подручја Православног катихизиса, група располаже.</p> <p>-Реализација програма требало би да се одвија у складу с принципима савремене активне наставе, која својом динамиком подстиче ученике на истраживачки и проблемски приступ садржајима тема. У току реализације стављати нагласак више на доживљајно и формативно, а мање на сазнајно и информативно.</p>

			<p>претпоставља заједницу с Богом, с другим људима и с природом, на шта указује литургијски догађај.</p>	<p>пољима свог деловања.</p> <p><i>Комуникација</i></p> <ul style="list-style-type: none"> •Изражава своје ставове, мишљења, осећања, на позитиван, конструктиван и аргументован начин. <p><i>Одговоран однос према околини</i></p> <ul style="list-style-type: none"> •Сагледава које активности (обрасци понашања), на личном нивоу, нивоу заједнице и глобалном нивоу, могу унапредити стање и квалитет животне средине и природе. <p><i>Решавање проблема</i></p> <ul style="list-style-type: none"> •Решава проблем према планираној стратегији примењујући знања и вештине стечене учењем различитих 	<p>-Квалитет наставе се постиже када се наставни садржаји реализују у складу са савременим педагошким захтевима у погледу употребе разноврсних метода, облика рада и наставних средстава.</p>
--	--	--	--	---	---

				предмета и ваншколским искуством.	
III	<ul style="list-style-type: none"> • моћи да закључи да је доласком Исуса Христа Бог склопио Нови Завет са људима; • моћи да наведе неке од новозаветних књига и околности њиховог настанка; • моћи да пронађе одређени библијски одељак; • моћи да каже да се Библија користи на богослужењи-ма; • моћи да именује Јеванђелисте и препозна њихове иконографске симболе; • бити подстакнут на читање Светог Писма. 	УВОДУ НОВИ ЗАВЕТ	Теме: Рођење Христово..., Улога Бога у спасењу..., Улога човека у спасењу... и Христово страдање и васкрсење, треба, такође, реализовати на основу сведочанстава забележених у Св.Писму Новог Завета, а затим и на основу светоотачких тумачења, уз наглашавање да је кључни елемент у Тајни Христовој слобода, како Бога, тако и човека, и то слобода која се изражава као љубав према другом. Зачеће Господа Исуса Христа од Духа Светог и Марије Девојке указује на то да је овај догађај акт слободе, како Бога, тако и човека. Марија је на иницијативу Бога Оца слободно пристала да роди Сина Божијег као човека(в.Лк.1,34-38). Ово је посебно важно напоменути због тога што се и овде уочава да Бог, приликом сједињења створене природе са њим у Христу, поштује човекову слободу (у овом случају то је била Марија Дјева), као што је поштовао и слободу првог човека Адама. Док је први човек Адам своју слободу изразио као одбијање заједнице с Богом, Богородица је слободно прихватила ту заједницу. Рођење	<p><i>Компетенција за учење</i></p> <ul style="list-style-type: none"> •Способан је да самостално и у сарадњи са другима истражује, открива и повезује нова знања; користи могућности ваншколског учења; негује и развија лична интересовања. <p><i>Одговорно учешће у демократском друштву</i></p> <ul style="list-style-type: none"> •Понаша се одговорно, хумано и толерантно у друштву. <p><i>Одговоран однос према околини</i></p> <ul style="list-style-type: none"> •Сагледава које активности (обрасци понашања), на личном нивоу, нивоу заједнице и глобалном нивоу, 	<p>-Имаући у виду захтеве наставног програма и могућности транспонована наставног садржаја у педагошко дидактичка решења, наставник би требало да води рачуна и о психолошким чиниоцима извођења наставе – узрасту ученика, нивоу психофизичког развоја, интересовањима, склоностима, способностима и мотивацији ученика.</p> <p>- У остваривању савремене наставе наставник је извор знања, креатор, организатор и координатор ученичких активности у наставном процесу.</p> <p>-Настава је успешно реализована ако је ученик спреман да Цркву схвати као простор за остваривање своје личности кроз заједничарење са ближњима и Тројичним Богом који постаје извор и пуноћа његовог живота.</p>

			<p>Исуса Христа враћа нас на догађај стварања првог човека Адама. Бог је створио човека и обдарио га слободом и тако је настао први човек Адам као личност, као биће заједнице с Богом. Код рођења новог Адама, Христа, Сина Божијег, друга личност Св.Тројице узела је људску природу од Марије Дјеве. Христос је, дакле, постао човек без учешћа мужа, што указује да је Он, од самог рођења, као човек биће заједнице слободе Бога с човеком. Зато је Христос Богочовек, потпуни Бог и потпуни човек, и једино у њему и преко њега, људи могу доћи у јединство с Богом. Исус Христос је, дакле, нови Адам и једини спаситељ света зато што је у Њему створена природа поново сједињена с Богом.</p>	<p>могу унапредити стање и квалитет животне средине и природе.</p> <p><i>Сарадња</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • активно и конструктивно учествује у раду групе или пара. <p><i>Рад са подацима и информацијама</i></p> <p>– користи ИТ за чување, презентацију и основну обраду података.</p>	
IV	<ul style="list-style-type: none"> • моћи да преприча догађај Благовести и да препозна да је то „почетак спасења,,;“ • моћи да препозна службу анђела као гласника и служитеља Божијих; • моћи да препозна Богородичино прихватање воље Божије као израз слободе; • моћи да уочи да је за 	БОГОЧО- ВЕК ИСУС ХРИСТОС	<p>За разлику од првог човека Адама, који је слободно одбио да остане у заједници с Богом (у чему је и суштина првородног греха), нови Адам, Христос, од почетка до краја остао је у заједници са Богом и поред свих искушења. На то указује читав земаљски живот Исуса Христа - почевши од кушања у пустињи, па све до његовог страдања на крсту и смрти. Страдање Христа као Сина Божијег и човека јесте израз његове слободе као љубави према Богу</p>	<p><i>Одговорно учешће у демократском друштву</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Понаша се одговорно, хумано и толерантно у друштву. <p><i>Естетичка компетенција</i></p> <p><i>Комуникација</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Изражава своје 	<p>-Вредновање самосталног рада ученика;</p> <p>-Праћење рада на часу;</p> <p>-Комбиновање више врста дидактичког материјала;</p> <p>-Илустрација, шеме, мапа ума;</p> <p>-ППТ презентације;</p> <p>-Коришћење веб алата;</p>

<p>разлику од Еве, Богородица послушала Бога;</p> <ul style="list-style-type: none"> • моћи да преприча неке од догађаја из живота Пресвете Богородице и повеже их са Богородичиним празницима; • моћи да преприча библијски опис Рођења Христовог; • моћи да препозна да је Христос дошао на свет да сједини Бога и човека; • моћи да преприча библијски опис Христовог крштења, поста и кушања; • моћи да препозна да су Христова чуда израз Његове љубави према људима; • моћи да увиди разлику између старозаветног закона и новозаветних заповести о љубави; • бити подстакнут да прихвати Христа за свој животни узор; • моћи да преприча догађаје Васкрсења Лазаревог и Уласка у Јерусалим; • моћи да увиди 		<p>Оцу. Јер, Христос као човек слободно, из љубави према Богу Оцу, иде у смрт. Овде треба нагласити улогу личности (човека) у спасењу природе од смрти.</p> <p>Васкрсење Христово из мртвих је израз слободе, љубави Бога Оца према Христу. То је исказано тврдњом апостола да је Бог Отац Духом Светим васкрсао Исуса из мртвих, да га је васкрсао слободно, из љубави. Међутим, у контексту васкрсења Христовог треба посебно скренути пажњу ученицима на то да Христос не васкрсава сам, већ да њега васкрсава Бог Отац. Из овога треба извести закључак да васкрсење, односно вечни живот створене природе није ствар природе, него личности и то Христове личности. Васкрсење Христово је залог свеопштег васкрсења да ће нас Бог Отац Духом Светим на крају све васкрснути у Христу и ради Христа.</p> <p>Дакле, Тајна Христова, у којој је сједињена тварна природа са Богом и тако спасена од смрти, јесте јединство Бога и човека утемељено на слободи.</p>	<p>ставове, мишљења, осећања, на позитиван, конструктиван и аргументован начин.</p> <p><i>Одговоран однос према околини</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Сагледава које активности (обрасци понашања), на личном нивоу, нивоу заједнице и глобалном нивоу, могу унапредити стање и квалитет животне средине и природе. <p><i>Решавање проблема</i></p> <p><i>Вештина сарадње</i> – конструктивно, аргументовано и креативно доприноси раду групе.</p> <p>-активно слуша и поставља релевантна питања.</p>	
---	--	--	--	--

	<p>контрадикторност између очекивања јеврејског народа спрам Христове личности;</p> <ul style="list-style-type: none"> • моћи да хронолошки наведе догађаје Страсне седмице; • моћи да преприча библијски опис Тајне Вечере и у приносу хлеба и вина препозна Свету Литургију; • моћи да преприча библијски опис Христовог Страдања и Васкрсења; • моћи да кроз тумачење тропара Христовог Васкрсења препозна да је Христос победио смрт и омогућио свима васкрсење из мртвих. 				
V	<ul style="list-style-type: none"> • моћи да преприча догађаје Вазнесења и Педесетнице; • моћи да каже да је силаском Духа Светог на апостоле рођена Црква Христова; • моћи да именује неколико светих апостола и наведе неке од догађаја 	ЦРКВА ДУХА СВЕТОГА	<p>Да бисмо указали на сличности и разлике између Христа као новог Адама и старог Адама, треба из Старог Завета користити опис стварања и живота првог човека Адама, као и литургијско виђење улоге Бога и човека у спасењу света. На примерима православне иконографије који показују Христов живот треба указати на наведене</p>	<p><i>Одговорно учешће у демократском друштву</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Промовише позитивне вредности друштва у различитим активностима. 	<p>У раду са ученицима користиће се разноврсни облици рада прилагођени садржајима који се обрађују:</p> <ul style="list-style-type: none"> -Фронтални; -Индивидуални; -Дијалогски; -Тимски; -Групни; -Илустративни; -Практични.

	<p>из њиховог живота;</p> <ul style="list-style-type: none"> • моћи да уочи да су у Римском царству хришћани били гоњени и наведе неке од примера мучеништва; • моћи да објасни значај доношења Миланског едикта; • моћи да усвоји вредност толеранције међу људима различитих верских убеђења. 		<p>чињенице да је Христос и Бог и човек и да је Христос као личност везан за Бога Оца. (На пример, у сцени рођења Христовог, јасно се види да Христос није обично дете, већ Син Божији; Христос у наручју Богородице, за разлику од ренесансног приказивања ове сцене, где се Христос нимало не разликује од обичне новорођенчади, приказује се као онај који благосиља и од кога зависи постојање свих нас, па и Богородице, а не обрнуто, итд.).</p> <p>- Оно што је најважније и што је основни циљ катихизиса јесте то да ученици постану чланови Литургијске заједнице. Јер, Литургија, као живо присуство Христа и као икона вечног постојања природе и човека, треба да дâ основ, односно да оцрквени и да дâ смисао нашем историјском живљењу. Зато треба, кад год је то могуће, ученике доводити, или упућивати на Литургијска сабрања.</p> <p>- У току сваке године, конкретно пре свих наилазећих великих празника, како Господњих, тако и Богородичиних и светитељских, треба упознати ученике са историјом настанка празника и садржином догађаја који се слави.</p> <p>- Кад је реч о светитељским</p>	<p><i>Одговоран однос према здрављу</i></p> <p><i>Рад с подацима и информацијама</i></p> <p><i>Естетска компетенција</i>– препознаје естетске елементе у различитим контекстима као што су:</p> <p>уметничко стваралаштво, национална и светска природна и културна баштина, језичка култура.</p>	<p>Евалуација наставе</p> <p>Евалуацију наставе (процењивање успешности реализације наставе и остварености задатака и исхода наставе) наставник ће остварити на два начина:</p> <ul style="list-style-type: none"> • процењивањем реакције ученика или прикупљањем коментара ученика путем анкетних евалуационих листића; • провером знања које ученици усвајају на часу и испитаивањем ставова.
--	--	--	--	---	--

			<p>празницима посебну пажњу треба обратити Србима светитељима: Св.Сави, Св.Симеону, на празник Видовдан итд. Ученици би требало да се упознају и с личностима светитеља које славе као Крсну славу.</p> <p>-Такође, пре почетка Васкршњег поста, треба упознати ученике с његовом садржином и циљем, као и са богословском подлогом поста, и његовом важношћу за човека.</p>		
--	--	--	--	--	--

Међупредметно повезивање

По садржајима верске наставе, међупредметно повезивање се може остварити са садржајима наставних предмета:

Српски језик, Историја(средњи век, хришћанство), Географија (регионална географија Европе; Опште географске одлике Европе),(демографске и географске одлике средине за које се везује радња дате наставне јединице), Грађанско васпитање, Ликовна култура, Музичка култура.

Активности у наставном процесу	
Активности наставника	Активности ученика
<ul style="list-style-type: none"> • испитује предзнања ученика; • упознаје се са интелектуалним могућностима ученика; • развија и одржава комуникацију; • подстиче интеракцију, пружа повратну информацију; • уважава и реагује на потребе групе и појединаца; • дели одговорност 	<ul style="list-style-type: none"> • слободно изражавање мишљења и ставова; • усваја-сазнаје; • развијање вештина комуникација; • повезивање сопственог искуства са тематиком; • дискусија; • слуша • посматра;

<ul style="list-style-type: none">•одабира поступке за наставни рад;•прилагођава методе и облике рада индивидуалним способностима деце;•организује наставне активности;•организује посете православним храмовима	<ul style="list-style-type: none">•црта;•рецитује;•упоређује;•смишља;•доцртава;•слаже;•разговара;•решава;•испуњава;•пише;•посећивање верских институција;•организовање квизова;•израда радова и панона.
---	---

План провере оставрености исхода

Шта пратимо		Поступак оцењивања	Иструенти оцењивања	Време
Процењују се: вештине изражавања и саопштавања; разумевање, примена и вредновање научених поступака; рад са подацима и рад на различитим врстама текстова; уметничко изражавање; вештине решавање задатака.	<p>Непосредно описно оцењивање ученика може се вршити кроз:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Усмено испитивање; • Писмено испитивање; • Посматрање понашања ученика; • Редовно доношење домаћег задатка; • Прегледање свеске; • Вођење евиденције од стране наставника о јављању на часовима <p><u>Оцену истиче се добија ученик који:</u></p> <p>-лако логички повезује чињенице и појмове;</p> <p>-самостално изводи закључке који се заснивају на подацима;</p> <p>-решава проблеме на нивоу стваралачког мишљења и у потпуности критички расуђује;</p> <p>-показује изузетну самосталност уз изузетно висок степен и ангажовања;</p> <p>-показује одговоран однос према раду/ припремљен је за час.</p>	<p>- Свакодневно бележење активности ученика на часу у свеску евиденције наставника.</p> <p>- Формативно свакодневно оцењивање усмених одговора ученика.</p> <p>- Степен активности ученика на часу, индивидуално, у пару или у групи</p>	<p>Број јављања: За јављање + За јављање више пута ++ За више јављања, одговоре, активност/ истиче се Ко не зна одговор -</p>	<p>Свакодневно бележење током године</p>
	<p>-Комисија ученика и наставника.</p> <p>-Однос према обавезама и додељеним задужењима</p>	<p>Активност на часу (учесталост и квалитет јављања на часу по месецима); Учесталост по месецима.</p>	<p>Пресек стања по тромесечју</p>	
	<p>-Усмено одговарање.</p> <p>- Степен и ниво сарадња са другим ученицима.</p>	<p>Свеобухватност одговора; Хронолошка и појмовна прецизност; Хоризонтално и вертикално повезивање градива; Самосталност у</p>	<p>По потреби, бар једном у полугодишту</p>	

<p><u>Оцену добар добија ученик који:</u></p> <p>-у великој мери показује способност примене знања и логички повезује чињенице и појмове;</p> <p>-самостално изводи закључке који се заснивају на подацима;</p> <p>-решава поједине проблеме на нивоу стваралачког мишљења и у знатној мери критички расуђује;</p> <p>-показује велику самосталност и висок степен активности и ангажовања.</p> <p><u>Оцену задовољава добија ученик који:</u></p> <p>-у довољној мери показује способност употребе информација;</p> <p>-у знатној мери логички повезује чињенице и појмове;</p> <p>-већим делом самостално изводи закључке који се заснивају на подацима и делимично самостално решава поједине проблеме;</p> <p>-у довољној мери критички расуђује;</p> <p>-показује делимични степен активности и ангажовања.</p>		одговарању.	
	-Описно оцењивање. - Самоиницијативност	На основу целокупног рада ученика током полугођа.	На крају полугодишта и школске године
	-Редовност доношења домаћег.	За три недоношења домаћег минус у свеску, а након опомене и у дневник као активност.	Свакодневно током године, праћење/ пресек стања на тромесечју
	-Прегледање свески.	Уредност; Све забележено са часова.	Три пута у једном полугођу
	- Писане провере (једном у полугођу), свеска евиденције.	На основу целокупног рада ученика током полугодишта.	По потреби
	- Групни рад (посматрање наставника, излагање група), свеска евиденције. - Рад у пару (посматрање наставника, излагање парова, процена осталих ученика). - Вредновање самосталног рада	Сарадња у групи (сви чланови су укључени, сви имају задато забележено у свескама...) Степен знања свих чланова групе Квалитативно и квантитативно процењивање резултата рада, продуката група (пано, табела...)	По потреби

		<p>ученика: ППТ, истраживање о датој личности-догађају.</p> <p>- Провера знања које ученици усвајају на часу и испитивање ставова. - Формативно оцењивање.</p>	<p>Хоризонтално и вертикално повезивање градива</p> <p>-Број и квалитет добровољног учешћа у разним наставним и ваннаставним активностима (израда паноа, кратко предавање, вођење квиза, израда асоцијација...)</p>	
<p>Ангажовање ученика у настави: Процењује се: одговоран однос према раду, постављеним задацима, и исказано интересовање и мотивацију за учење и напредовање; активно учествовање у настави и сарадњу са другима.</p>	<p>– показује изузетну самосталност уз изузетно висок степен активности и ангажовања (истиче се)</p> <p>– показује делимични степен активности и ангажовања (добар)</p> <p>– показује мањи степен активности и ангажовања (задовољава)</p>	<p>Вођење евиденције од стране наставника:</p> <p>-Јављању на часовима (учесталост и активност);</p> <p>-Успешности у групном раду, раду у пару (ангажовање, продукти);</p> <p>-Посета културно-историјским институцијама и догађајима;</p> <p>-Израда паноа, ПП презентација, различитих врста излагања.</p>	<p>-Све што је рађено на часу налази се у свескама и уредно је написано;</p> <p>-Учесталост јављања и активност по месецима;</p> <p>-Учествује, помаже другима, израђује самостално или у сарадњи са другима продукте рада;</p> <p>-Број и квалитет добровољног учешћа у разним наставним и ваннаставним активностима (такмичења, израда паноа, кратко предавање, вођење квиза, израда асоцијација...);</p> <p>-Иницијатива и квалитет продукта</p>	<p>На сваком часу током школске године.</p> <p>Пресек стања по тромесечјима.</p>

Пројектна настава

У плану је наставак пројектне наставе на тему „Сачувајмо наше писмо-ћирилицу.“ Подстакнути темама конкурса „Колевка“ и „ Моја отаџбина Србија“ имамо за циљ да ђацима приближимо сам настанак нашег писма као и потребу да се оно сачува јер само писмо једног народа чини његов идентитет. Реализацији теме учествују чланови стручног већа друштвених наука. У разматрање теме узимају се истријски подаци о настанку писма, реформа правописа, саме историјске ситуације, значај писма данас, читање текстова филолога на дату тему, ћирилични натписи...

Начина прилагођавања програма образовања ученицима којима је потребна додатна образовна подршка

- Просторно, садржајно и методичко прилагођавање наставног програма (размештај седења, избор градива за учење и вежбање, прилагођавање задатака, начина и врста оцењивања, домаћих задатака...)
- Већа индивидуализација наставе;
- Размена искустава и сарадња са члановима Већа и стручним сарадницима у школи;
- Коришћење вршњачке подршке и помоћи у савладавању програмских садржаја;
- и све друго што ће се применити у складу са конкретним ситуацијама.

Секције

Укупан фонд часова: 36

Циљ секције је додатна подршка у раду ученицима, продубљивање знања и практична примена стеченог знања. Саме активности секције прате годишњу прославу празника, тиме се и организују активности да би се кроз опипљиви начин приближио један историјски догађај-празник. Из тога следе приредбе, рецитали, прављење макета, разгледница, одлазак на богослужење... Фонд часова 36/ 1 час седмично.

Садржаји програма	Број часова	Активности ученика у образовно-васпитном раду	Активности наставника у образовно-васпитном раду	Начин и поступци остваривања	Циљеви и задаци садржаја програма
Договор о реализацији секције	1	Слушају, питају	Мотивише ученике за рад и активност	-дијалозна	-упознавање ученика са садржајима и начином рада; -мотивисање ученика за похађање часова верске секције.
Израда креативних радова/ обележавања важних датума српске црквене баштине	8	- слушају - повезују - схватају - упознају - усвајају - представљају резултате и продукте свога рада на сајту школе и у холу школе.	- презентују наставни садржај - подстичу на размишљање, повезивање, закључивање и примену знања. - прате и усмеравају рад ученика.	- дијалозна - демонстративна - илустративна - коришћењем савремених наставних средстава путем презентација ; - израда тематских паноа ; - приказивање дечјих радова кроз изложбе.	- Указати ученицима кроз примере српских светитеља на значај стицања хришћанских врлина; - Подстаћи ученике да развију доживљај Крсне славе као молитвеног прослављања Бога и светитеља;

					<p>-Пружити ученицима могућност да сагледају улогу СПЦ у развоју српске културе и идентитета;</p> <p>-ученицима пружити основно знање о великим празницима Цркве;</p> <p>-упознати ученике са основним елементима славе и њеном везом са Литургијом.</p>
<p>Учешће у богослужбеном животу Цркве</p>	4	<p>-слушају</p> <p>-повезују</p> <p>-схватају</p> <p>-истражују</p> <p>-учествују у радионицама</p> <p>-представљају резултате и продукте свога рада на сајту школе</p> <p>-сарађују са другим секцијама у школи</p> <p>-сарађују са другим школама у граду.</p>	<p>- презентују наставни садржај</p> <p>-подстичу на размишљање, повезивање, закључивање и примену знања</p> <p>-прати и усмерава рад ученика</p> <p>-организује радионице и практичан рад ученика</p> <p>- организују сарадњу са осталим школама и сарадњу са институцијама локалне самоуправе</p>	<p>дијалоска</p> <p>демонстративна</p> <p>илустративна</p> <p>- Коришћење савремених наставних средстава путем презентација ;</p> <p>- Израда тематских паноа ;</p> <p>- Приказивање дечјих радова кроз изложбе</p>	<p>-Развити код ученика свест о важности неговања традиције и обичаја (Крсна слава, литије, храмовне и градске славе);</p> <p>-Развијање свести ученика о неопходности личног учествовања у светотајинском животу Цркве;</p> <p>-Пружити ученицима основ за разумевање да се кроз учешће у Светим Тајнама Цркве наш живот и сви његови елементи узводе у личносни однос са Богом;</p>

					-указати ученицима да је учешће у Литургијизасновано на слободи.
Тематско обележавање и прослава Божића	4	<ul style="list-style-type: none"> - Уређење учионица и кабинета - Уређење паноа -прављење макета -певање -садња пшенице -прављење стрипа -организовање приредбе 	<ul style="list-style-type: none"> -мотивише за рад -прати и усмерава рад ученика 	<ul style="list-style-type: none"> дијалозна демонстративна - Коришћење савремених наставних средстава путем презентација ; - Израда тематских паноа ; - Приказивање дечјих радова кроз изложбе 	<ul style="list-style-type: none"> -Пружити ученицима неопходно знање одоласку Спаситеља у свет; -указати ученицима да је послање Сина Божјег дар љубави Бога Оца; -подстицати ученике на лично учешће у животу Цркве; -указати ученицима да се празници прослављају литургијски – на заједничкој молитви; -омогућити ученицима основ за разумевање да се кроз Причешће остварује наша заједница са Богом; - Омогућити ученику да разуме да је Бог из бриге према свету и човеку послао свога Сина у свет.

<p>Тематско обележавање и прослава Савиндана</p>	<p>5</p>	<p>- слушају -повезују -схватају -уознају -усвајају -представљају резултате и продукте свога рада на сајту школе и у холу школе. -приредбе</p>	<p>- презентују наставни садржај -подстичу на размишљање, повезивање, закључивање и примену знања. -прате и усмеравају рад ученика</p>	<p>дијалогска демонстративна - Коришћење савремених наставних средстава путем презентација ; - Израда тематских паноа ; - Приказивање дечјих радова кроз изложбе</p>	<p>-Омогућити ученику да увиди да су светитељи најбољи пример односа човека са Богом; -Пружити ученицима основна знања о Светоме Сави као нашем примеру служења; -Омогућити ученицима да уоче значај жеље за остваривање заједнице са Богом;</p>
<p>Тематско обележавање и прослава Васкрса</p>	<p>8</p>	<p>- слушају -повезују -схватају -уознају -усвајају -представљају резултате и продукте свога рада на сајту школе и у холу школе.</p>	<p>- презентују наставни садржај -подстичу на размишљање, повезивање, закључивање и примену знања -прати и усмерава рад ученика -организује радионице и практичан рад ученика - организују сарадњу са осталим школама и сарадњу са институцијама локалне самоуправе</p>	<p>дијалогска демонстративна - Коришћење савремених наставних средстава путем презентација ; - Израда тематских паноа ; - Приказивање дечјих радова кроз изложбе</p>	<p>-Указати ученицима на повезаност Тајне Вечере и Свете Литургије; -Представити ученицима догађаје Страдања и Васкрсења Христовог као кључне за спасење света и човека; -омогућити ученицима да у Христу препознају узор љубави према свету и човеку; -проширити знање о догађајима везаним за Васкрсење Христово; -Ученицима пружити основ за разумевање да нас Христос толико</p>

					воли да је дао свој живот занас и да је васкрсао да победи смрт за нас.
Сакупљање радова, активности рада верске секције и формирање електронског часописа у служби креативности ученика.	6	- слушају - повезују - схватају - упознају - усвајају - представљају резултате и продукте свога рада на сајту школе и у холу школе.	- презентују наставни садржај - подстичу на размишљање, повезивање, закључивање и примену знања. - прате и усмеравају рад ученика.	дијалoшка демонстративна - Коришћење савремених наставних средстава путем презентација ; - Израда тематских паноа ; - Приказивање дечјих радова кроз изложбе.	- Установити обим и квалитет знања стечених у току школске године из Православног катихизиса; - подстицати ученике да љубав према Богу изражавају кроз љубав према људима и природи.